

Finlands Kommunförbunds rekommendation om kostnadsersättningar inom den kommunala familjedagvården 2026

[Lyssna](#)

[Lyssna](#)

Bifogat sänds Finlands Kommunförbunds rekommendation om kostnadsersättningar inom den kommunala familjedagvården år 2026.

Kommunförbundet har diskuterat frågan med Kommun- och välfärdsområdesarbetsgivarna KT och Offentliga sektorns union JAU rf.

Vid justeringen av kostnadsersättningarna används konsumentprisindex och dess undergrupp 01 Livsmedel och alkoholfria drycker.

Priserna höjs år 2026 utgående från konsumentprisindex år 2025. Konsumentprisindex publiceras av Statistikcentralen. Som grund för beräkningen används senaste index (november 2025) som Statistikcentralen publicerat.

Årlig förändring i prisindex (%):

Livsmedel och alkoholfria drycker	0,60
Konsumentprisindex	-0,23

Denna nya rekommendation gäller hela år 2026.

Närmare upplysningar:

Jarkko Lahtinen, tfn 09 771 2714

Kommun- och välfärdsområdesarbetsgivarna KT:

Eeva Vesterbacka, tfn 040 7015507

Eeva Nypelö, tfn 050 343 3034

Kostnadsersättningar inom den kommunala familjedagvården

Med stöd av § 8 (Kostnadsersättningar inom familjedagvården) i bilaga 12 i det allmänna tjänste- och arbetskollektivavtalet för kommunsektorn AKTA (2025–2028) betalas kommunala familjedagvårdare som arbetar i sitt eget hem ersättning för de direkta kostnaderna för vården minst enligt Kommunförbundets gällande rekommendation om kostnadsersättningar inom familjedagvården.

När ersättningarna i denna rekommendation justeras senare används förändringen i undergruppen för livsmedel i konsumentprisindex som grund för livsmedelskostnader och förändringen i konsumentprisindex för övriga kostnader. Rekommendationen justeras kalenderårsvis och som grund för beräkningen används senaste index som Statistikcentralen publicerat.

En kommunal familjedagvårdare som arbetar i sitt eget hem får som kostnader för förvärv av inkomst avdra de faktiska kostnadsersättningar som arbetsgivaren betalat och familjedagvårdaren behöver inte lämna in någon separat utredning. De kostnader för förvärv av inkomst som inte omfattas av kostnadsersättningen får familjedagvårdaren avdra i beskattningen utifrån en separat utredning. Om kommunen har ersatt familjedagvårdaren för någon kostnad för förvärv av inkomst utöver den normala kostnadsersättningen, är en sådan kostnad inte avdragsgill.

Finlands Kommunförbund ger årligen kommunerna en rekommendation om kostnadsersättningarna till familjedagvårdare. Trots detta varierar kommunernas sätt att betala kostnadsersättning till familjedagvårdare något från kommun till kommun. Ersättningen delas upp i ersättning för barnets kostnader och ersättning för andra kostnader. Om beloppet och grunden för ersättningen motsvarar Kommunförbundets rekommendation om ersättning för livsmedelskostnader till familjedagvårdare, får mottagaren utan särskild utredning göra avdrag i sin beskattning för de kostnadsersättningar som kommunen betalat. Avdraget görs från förvärvsinkomsterna (inte löneinkomsterna) (Utgifter för familjedagvårdare. Skatteförvaltningens ställningstagande 10.1.2025).

Efter diskussioner med Kommun- och välfärdsområdesarbetsgivarna KT och Offentliga sektorns union JAU rekommenderar Finlands Kommunförbund att familjedagvårdare som arbetar i sitt eget hem inom den kommunala familjedagvården 1.1–31.12.2026 ska få kostnadsersättningar som räknas ut på basis av följande priser per enhet. Avsikten är att ersättningarna ska täcka familjedagvårdarens faktiska kostnader för vården. Arbetsgivaren kan höja kostnadsersättningen om arbetsgivaren anser att ersättningen enligt rekommendationen inte är tillräcklig.

barn under skolåldern/skolbarn

frukost, mellanmål eller lätt kvällsmål, €	0,93/1,21
lunch eller middag, €	2,21/2,87
övriga kostnader, €/dag	2,13/2,13

Om det inte är fråga om heldagsvård, räknas ersättningen för övriga kostnader ut i proportion till hur lång den dagliga vårdtiden är och vilken tid på dygnet den infaller.

Övrig familjedagvård

Rekommendationen om kostnadsersättning gäller endast familjedagvård i familjedagvårdarens eget hem. Rätten att göra avdrag för kostnader för förvärv av inkomst utan att verifikat visas upp gäller enligt beskattningspraxis endast familjedagvårdare. I fråga om faktiska livsmedelskostnader som ersätts familjer krävs adekvata utredningar och verifikat. Enligt lagen om småbarnspedagogik behöver familjer inte ersättas för andra kostnader än livsmedelskostnader.

Om familjedagvård ordnas för barn från samma familj i deras eget hem, betalas inga ersättningar för livsmedelskostnader enligt 11 § 2 mom. i lagen om småbarnspedagogik (540/2018). Om alla barn inte hör till samma familj betalas däremot kostnadsersättning för samtliga barn till den familj/de familjer som svarar för måltiderna.

När barnen vårdas i sitt eget hem ska antingen barnets föräldrar och dagvårdaren eller kommunen, föräldrarna och dagvårdaren från fall till fall komma överens om dagvårdarens måltider.

I gruppfamiljedagvård betalas inga kostnadsersättningar i de fall där kommunen skaffar livsmedlen och de andra förnödenheter som behövs i verksamheten.

Måltider som serveras inom småbarnspedagogiken

Enligt 11 § i lagen om småbarnspedagogik ska ett barn som deltar i småbarnspedagogisk verksamhet erbjudas hälsosam och lämplig kost som fyller barnets näringsbehov. Måltiderna ska vara ordnade och handledda för alla barn som är på plats. När vårdförhållandet inleds ska kommunen bestämma vilka måltider barnet ska få inom småbarnspedagogiken. Antalet måltider beror på barnets vårdtider. Ändringar i vårdtiderna kan förutsätta att också antalet måltider justeras.

Kostnadsersättningen för den behövliga kosten beräknas utgående från priserna per enhet för de måltider som ingår i vårdavtalet, beroende på hur lång den dagliga vårdtiden är och vilken tid på dygnet den infaller.

Skolbarn

Näringsbehovet för ett barn i skolåldern har beräknats vara i snitt 30 procent större än för en fyraåring. Detta har beaktats i rekommendationen om kostnadsersättningar för skolbarn.

Specialdieter

Specialdieter ska tillhandahållas av hälsoskäl och på de grunder som anges i 11 § i lagen om småbarnspedagogik. Behovet och serveringen av specialdieter ska fastställas i vårdavtalet. Samtidigt ska man bedöma om specialdieten föranleder extra kostnader i vården. I fråga om de vanligaste specialdieterorna höjs kostnaderna med högst 30 procent jämfört med kostnaderna för vanlig kost.

Enligt Statens näringsdelegations publikation från 2018 "Mat ger hälsa och glädje – rekommendation om måltiderna inom småbarnspedagogiken" ska barn som äter specialkost av hälsoskäl eller som har särskilda behov inom småbarnspedagogiken serveras mat som är lämplig och trygg för barnet. Specialkost som ingår i behandlingen av en sjukdom kräver intyg från den behandlande läkaren. Om det behövs hjälper en näringsterapeut till att ta fram individuella anvisningar. Barn med diabetes behöver inte specialkost utan kan äta den vanliga maten som serveras inom småbarnspedagogiken.

Enligt anvisningen "Allerginen lapsi päivähoidossa", som utarbetats av en arbetsgrupp inom det nationella allergiprogrammet 2008–2018, är huvudregeln att allergiska barn äter samma mat som de övriga barnen i dagvården utom i de fall där det finns ett läkarutlåtande om behovet av allergikost.

I kostnadsersättningarna för specialdieter beaktas endast extra kostnader för råvaror. De kostnadsberäkningar som gjorts visar att kostnadsersättningarna kunde höjas på följande sätt i fråga om de vanligaste specialdieterorna:

	%
laktosfattig kost	5
laktosfri kost	0–10
glutenfri kost (celiaki)	30
mjölkfri kost	0–15
spannmålsallergi	5–30

Den procentuella höjningen varierar efter hur strikt dieten är och vilka produkter som används i stället. I fråga om dyra specialdieter, såsom glutenfri kost eller en specialdiet som föranleds av olika sjukdomar, ska de extra kostnaderna fastställas från fall till fall enligt de faktiska kostnaderna. En särskild utredning om de extra kostnaderna ska lämnas in till skattemyndigheten. Dieten ska ha föreskrivits av den behandlande läkaren och/eller en näringsexpert.

I de fall där ett barn i en familjedagvårdsgrupp har en laktosfattig diet rekommenderar Kommunförbundet att kostnadsersättningarna, för att bespara familjedagvårdaren extra arbete, betalas så att laktosfattiga måltider kan tillredas för samtliga barn.

Enligt 11 § 2 mom. i lagen om småbarnspedagogik gäller kostnadsersättningarna inte kliniska näringspreparat eller därmed jämförbara produkter (till exempel modersmjölksersättning eller produkter som ersätter komjölk), vilka ersätts med stöd av sjukförsäkringslagen (1224/2004).

Övriga kostnader

Ersättningarna för övriga kostnader i rekommendationen gäller sedvanliga kostnader för annat än livsmedel, t.ex. användning av lägenheten, el, vatten, värme, pysselmateriel och leksaker, telefonsamtal i anslutning till dagvården etc.

Ersättningen omfattar inte utgifter för arbetskläder eller specialanskaffningar, såsom sanering av lägenheten på grund av till exempel allergi hos ett barn. Ersättningen omfattar inte heller anskaffning eller reparation av förvaringsutrymmen för barntillbehör, sittvagn för tvillingar eller barnstolar m.m. eller motsvarande utgifter. Den omfattar inte heller kostnader för förhöjda vägavgifter som eventuellt föranleds av familjedagvården eller anskaffning eller reparation av konstruktioner på gården, exempelvis stängsel eller barngrindar, inte heller sandbyte i en sandlåda, facklitteratur för familjedagvårdare eller anskaffning av datateknik. Sådana kostnaderna för förvärv av inkomst kan familjedagvårdaren dra av i beskattningen på basis av verifikat.

Barndagvården har under de senaste åren utvecklats så att familjedagvården och daghemmen samverkar och stöder och kompletterar varandras tjänster.

Kommunförbundet rekommenderar

att man i familjedagvården och daghemmen i mån av möjlighet använder gemensam utrustning och/eller

att kommunen ordnar utlåning av leksaker.

För att nå målen i lagen om småbarnspedagogik kan kommunen också ordna kulturella tjänster och andra aktiviteter som utvecklar barnen, till exempel utflykter, resor och exkursioner. Kommunen beslutar om betalning eller ersättning av kostnaderna för sådana aktiviteter utgående från de lokala förhållandena.

FINLANDS KOMMUNFÖRBUND

Susanna Huovinen
vice verkställande direktör

Jarkko Lahtinen
utvecklingschef

Kommunförbundets sakkunniga som kan ge mer information

Jarkko Lahtinen

Utvecklingschef

Enheten för välfärd och bildning, Utbildningspolitiska teamet

Ansvarsområden

småbarnspedagogik

förskoleundervisning

allmänna frågor om fostran och utbildning

Page URL:

<https://www.kommunforbundet.fi/cirkular/2025/finlands-kommunforbunds-rekommendation-om-kostnadsersattningar-inom-den-kommunala>